

реговорів, які за стилем мають принциповий або колоборативний характер. Тобто такий, який веде до примирення, врегулювання, подолання, завершення конфлікту через співпрацю.

Для цього переговорного процесу використовуються новітні методи конфліктології, а саме: — метод номінальної групи і метод Дельфі. Один метод доповнює і підсилює інший. Рішення про найкращу альтернативу щодо врегулювання конфлікту, як правило, приймається після дискусії шляхом закритого голосування.

При цьому найкращою альтернативою виступає саме та, по якій набрано найменшу суму ранго-балів. Викладач підводить підсумки і оголошує результат рішення «конфліктуючих сторін» щодо найкращої альтернативи, яка буде сприяти врегулюванню конфлікту.

Для закріплення знань цього методу кожен студент оформляє звіт в вигляді лабораторної роботи з коротким описом гри, моделями і розрахунками альтернатив-пропозицій, а також висновками.

Відгуки студентів, які брали участь в діловій грі, по завершенню конфлікту, як правило, позитивні, і, що приємно, нерідко вони висловлюють за це вдячність. Останнє є вищою винагородою для викладача.

Слід зазначити, що цей метод можна використовувати і в інших ситуаціях менеджменту персоналу, наприклад при прийнятті якихось дуже важливих і відповідальних рішень. Але це вже тема окремої статті.

О. О. Денісова, канд. екон. наук, доцент
кафедри інформаційних систем в економіці

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ У НАВЧАННІ ЯК ПІДГОТОВКА ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасних умовах високої конкуренції ринок праці визначає фахівця як високоосвічену, наполегливу, енергійну людину, яка добре відповідає принципам цільового управління, оскільки завжди бажає знати, що від неї очікують і коли саме, яким чином вона може перевершити очікуване і чому її діяльність оцінюється добре або погано. Очевидно, для того, щоб знайти можливість реалізуватись, людина повинна поєднувати професійні знання та навички з прагненням їх застосувати.

Психологи стверджують, що мотивація досягнення успіху відіграє визначальну роль в ефективності людської діяльності. Люди з подібною мотивацією виразно проявляють прагнення за будь-яких умов досягти поставленої мети, готові до активної діяльності і прагнуть використовувати різноманітні засоби для поповнення своїх ресурсів.

Значення цих тверджень полягає в тому, що, якщо навчання у вищому навчальному закладі далеко не завжди можна наблизити до реальних умов майбутньої діяльності, то його можна вважати чудовим тренінгом для майбутнього працівника з точки зору формування його мотивації. Чому ж студенти на завжди сприймають навчання як реальну ситуацію, в якій слід проявляти свої найкращі здібності? Можна визначити кілька причин.

По-перше, студенти часто визначають матеріали навчальних дисциплін як відірвані від реальності. Проблема при цьому полягає не тільки у необхідності постійної модернізації змісту дисциплін, а й в різному розумінні змісту вищої освіти. Зрозуміло, що випускник університету повинен мати знання і навички, потрібні йому для виконання професійних обов'язків, але не менше йому потрібна база для оцінки та постійного оновлення своїх знань і пристосування до швидкоплинних змін. Так, людина з вищою освітою не тільки повинна мати мінімальний набір навичок роботи на персональному комп'ютері, а й бути готовою жити у світі, де інформація перетворюється на зброю, а економіка стає електронною, поширюється дистанційна освіта та інформаційний кримінал, інформаційно-комунікаційні технології впливають на державне управління і змінюють повсякденне життя кожного громадянина. Тому викладач повинен не тільки вчити тому, що потрібно сьогодні, а й готувати до навчання тому, що буде потрібно завтра, і пояснювати це студенту.

По-друге, ще й досі серед студентів зберігаються уявлення, що екзаменаційна оцінка (або залік) хоча й є результатом оцінювання знань або виконання певних завдань, але може бути виставлена викладачем і за його бажанням без подібних підстав (з порушенням правил). При цьому акцент зміщується з навчання на процес переконування викладача у необхідності змінити ставлення до студента. Особливо тривожить те, що подібні думки, сформульовані більш-менш явно, можна почути від студентів IV—V курсів. Очевидно, єдиною протидією цій тенденції є максимально докладне формулювання критеріїв оцінювання у процесі поточного і підсумкового контролю та невідхильне їх дотримання.

По-третє, для збільшення зацікавленості студента та активізації його творчості, доцільно розширити спектр виконуваних завдань. Зрозуміло, що певні завдання з дисципліни є обов'язковими, але надання студентові права вибирати деякі завдання з запропонованих викладачем або навіть пропонувати свої варіанти зробить дисципліну більш індивідуалізованою, а отже, цікавою. Додавання завдань, виконання яких вимагає рівноправної співпраці студента і викладача, поліпшить взаєморозуміння між ними як колегами, що мають спільну мету. Завдання ж, для яких не існує готових алгоритмів або відповідей, створюють дещо екстремальну ситуацію, подібну до занурення в іншомовне середовище, і таким чином активізують пізнавальну діяльність. Загалом, слід визнати, що науково-дослідна робота студентів підвищує об'єктивність їх самооцінки і підштовхує до удосконалення своєї підготовки, тому необхідні продумані підходи до її інтеграції у стандартизований навчальний процес.

І. Дудко, канд. істор. наук,
доцент кафедри політичної історії

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ОВОЛОДІННЯ СТУДЕНТАМИ КУРСУ «ПОЛІТИЧНА ІСТОРІЯ XX СТОЛІТТЯ»

Політична історія посідає особливе місце серед суспільних дисциплін, які вивчаються студентами Київського національного економічного університету. Це зумовлюється змістом дисципліни, що формує певні фундаментальні засади для вивчення цілого ряду інших суспільних наук, а також безпосередньою практично-політичною орієнтацією курсу, пов'язаного із формуванням громадянської позиції студентів, підвищенням рівня їхнього інтелектуального розвитку.

Зазначене передбачає включення до навчальної програми курсу значного обсягу матеріалу, надання йому теоретичної спрямованості, тенденції до узагальнення знань, що набувались на попередніх рівнях освіти.

Але як досягти ґрунтового оволодіння дисципліною з огляду на достатньо короткий термін її вивчення, тенденції до зменшення аудиторних годин викладання предмета, різний рівень підготовки студентів щодо сприйняття курсу?